

URTEKRÆMMER
FORENINGENS
STIFTELSE

DEN 20. JULI
1902 · 1927

*STIFTELSENS HISTORIE
GENNEM 25 AAR*

KØBENHAVN
DYVA & JEPPESENS BOGTRYKKERI
1927

1886.0031

Mr 82

STIPENDIUM

1886.0031

STIPENDIUM

932A

FORORD

EFTERSTAAENDE Skrift, som er affattet af Hr. cand. pharm. Carl Christensen, Stiftelsens mangeaarige Administrator, i Anledning af 25-Aars Jubilæet for Indvielse af Stiftelsen i Ægirsgade, beretter i korte Træk om de forskellige Faser i Stiftelsens Historie, ligesom det giver vore ærede Velyndere og Medlemmer en lille Anelse om det Arbejde, der er gjort af de skiftende Bestyrelser og Administratorer, dels ved Forvaltning af de skænkede Midler og Kontingenter, dels øvrigt Arbejde til Gavn for vore gamle Standsfæller.

Dette Arbejde, der var en Arv fra vore Forfædre i det forrige Aarhundrede, satte sin skønneste Blomst ved Bygningen af den Stiftelse, der nu har 25-Aars Jubilæum.

Ovenomtalte Skrift indeholder kun det rent materielle vedrørende Stiftelsen. Om selve Livet, der leves indenfor Stiftelsens Mure, skal der ikke berettes her, thi selv om det blev beskrevet, da vilde det kun være en svag Afglans af det, der føles og ses, naar man har Lejlighed til at aflægge et Besøg, og ikke mindst naar man deltager i det stadige Arbejde der; og har man blot een Gang modtaget et taknemmeligt Haandtryk af en af de gamle Beboere og samtidig læst i Øjnene den fuldkomne Glæde, der slet ikke kan udtrykkes i Ord, da vil Ens bedste Tanker ofte finde Vej til vore gamle Venner i Stiftelsen, og der vil inde i Ens Hjerte kun være Rum for en eneste Tanke, nemlig den:

Gid vi alle kunde yde noget mere til Gavn for vore gamle Standsfæller, de der bor i Stiftelsen, og alle de, der, hvis vi magtede det, burde have Lov til at tilbringe deres Livsaften der, eller paa anden Maade støttes i Kampen for Tilværelsen, den Kamp der, eftersom Kræfterne ebber ud, føles sværere Aar for Aar!

BESTYRELSEN

CHR. A. MUNCH

I Slutningen af det forrige Aarhundrede herskede der en Del Misfornøjelse med Foreningens Stiftelser i Hindegade og Læssøegade. Værelserne var smaa og alt andet end udstyrede efter Nutidens Fordringer. Stiftelsen i Hindegade blev ligefrem kaldt brandfarlig, og det var derfor ret naturligt, at der hos en saa initiativrig Mand som Formanden Hr. Chr. A. Munch, og Bestyrelsen i det Hele, fremkom Tanker om at afløse disse med en ny tidssvarende Stiftelse, især da man haabede at kunne realisere denne Plan ved Salg af de gamle Bygninger og uden væsentlige Angreb paa Foreningens Formue.

Man søgte nu efter en passende Byggegrund; der blev set paa Grunde i Flensborggade, ved Hellig Korskirke, Aarhusgade, Husumgade m. m., og paa en extraord. Generalforsamling d. $\frac{30}{6}$ 98 vedtoges en Bemyndigelse til Bestyrelsen til at sælge de gamle Stiftelser og bygge en ny. Der var for faa Medlemmer tilstede, og en ny extraord. Generalforsamling d. $\frac{7}{7}$ 98 bekræftede derfor dette.

Vedtagelsen lød saaledes:

„Bestyrelsen bemyndiges til at sælge den Foreningen tilhørende Stiftelse i Hindegade samt eventuelt sælge eller udleje Stiftelsen i Læssøegade og at købe en passende Grund til Opførelse af en ny Stiftelsesbygning, tillige bemyndiges Bestyrelsen til at supplere det eventuelle Byggeudvalg med Medlemmer af eller udenfor Foreningen“.

Der var ca. 90 Medlemmer tilstede, og det vedtoges med alle Stemmer mod 9.

Ved et Bestyrelsesmøde d. $^{22}/_7$ 98 valgtes til Medlemmer af Byggeudvalget:

Vald. Rasmussen, Charlottenlund,
Chr. Christensen, Gasværksvej,

samt af Bestyrelsens Medlemmer

Chr. A. Munch,
Chr. Christensen,
Cordius-Hansen,
William Jensen.

Dette Udvalg arbejdede nu videre, saa paa Grunde og opstillede Kalkulationer og Rentabilitetsberegninger, men først d. $^{15}/_2$ 1900 kunde Formanden i et Bestyrelsesmøde forelægge Planer til en Bygning i Blaagaardsgade og i et nyt Møde d. $^{26}/_2$ Planer om en Grund paa Blaagaards Plads. Byggeudvalget syntes godt om Beliggenheden, men var bange for, at den Husleje, man skulde have, vilde blive for høj for Kvarteret.

I et Bestyrelsesmøde d. $^9/_5$ 01 forelagdes Plan om Køb af en Grund i Aarhusgade, men denne stødte paa Modstand fra flere Sider og forkastedes, derimod vedtoges det efter en Del Diskussion at entre om Køb af en Grund i Ægirs-gade, og hele Byggeudvalget mødte d. $^{11}/_5$ hos Ejernes Repræsentanter d'Hrr. Ortmann og H. P. Hansen, hvor man gjorde Bud paa 12 Kr. pr. □ Alen med Forbehold af Generalforsamlingens Samtykke. Dette Bud blev antaget.

Extraord. Generalforsamling afholdtes Tirsdag den 21. Mai 1901 med bl. a. følgende Dagsorden:

„Forslag fra Bestyrelsen om Salg af Foreningens Stiftelser og Opførelse af en ny i Stedet“.

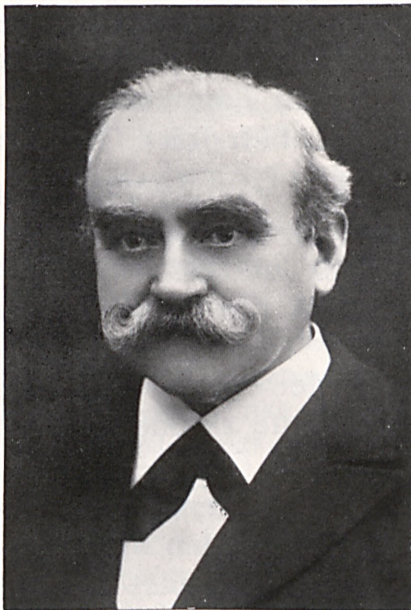
Hr. Vald. Ekmann dirigerede, og efter Udtalelser af Formanden, Hermann Ebert med fl. vedtoges følgende Resolution enstemmig:

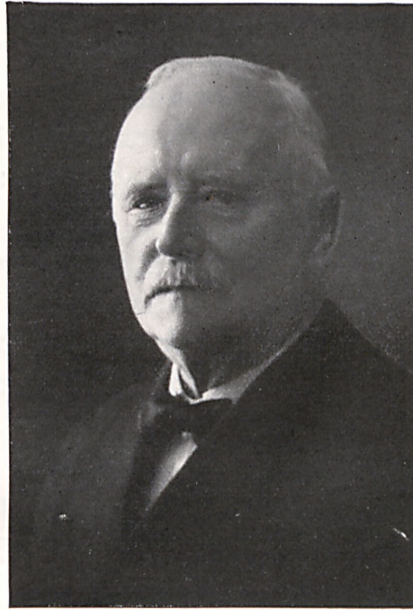
CHR. A. MUNCH

CHRESTEN CHRISTENSEN

CORDIUS HANSEN

CARL CHRISTENSEN

STIFTELSENS ADMINISTRATORER GENNEM 25 AAR

„Generalforsamlingen bemyndiger Bestyrelsen til at afhænde de Foreningen tilhørende Stiftelser Hindegade Nr. 11, Matr. No. 86 Sct. Anna Vester Kvarter og Læssøegade No. 18 A og B, Matr. No. 264 i udenbys Klædebo Kvarter med Grund, Bygninger etc. saaledes som Bestyrelsen finder det hensigtsmæssigt, og endvidere tiltræder Generalforsamlingen det af Bestyrelsen d. 10. Maj under Forbehold af Generalforsamlingens og Magistratens Approbation foretagne Køb af en Grund i Ægirsgade til Opførelse af en ny Stiftelsesbygning, saaledes at dette Køb, med hvis Vilkaar Generalforsamlingen er gjort bekendt, herved ophøjes til at blive endeligt og verbindende for Foreningen.”

Da der ikke var mødt et tilstrækkeligt Antal Medlemmer, forelagdes Resolutionen igen paa en endelig extraordinær Generalforsamling d. 30. Maj 1901, hvor den efter nogen Diskussion enstemmigt vedtoges.

Tegningen til Bygningen blev nu udført af Arkitekterne Mandrup Poulsen og Martin Lassen og Arbejdet ved Opførelsen givet i Entreprise til Hr. Murermester Carl Køhler, Snedkerarbejdet blev udført af Brødrene Jensen, Tømrerarbejdet af Hr. Adam Mathiasen og Malerarbejdet af Hr. Johs. Thomsen.

Til en lille Festlighed i Anledning af Grundstensnedlæggelsen d. ¹⁴/₁₀ 01 blev indbudt foruden Bestyrelsen, Byggeudvalget, Revisorerne, Inspektørerne, den tidligere Borgmester Konferensraad Hansen og Borgmester Etatsraad Dybdal, samt Arkitekterne og Bygmestrene.

Til Finansiering af Byggeforetagendet optoges et Laan i Landmandsbanken paa 210.000 Kr. Dette skulde forrentes med 6 % + ¹/₂ % Provision.

Der fremkom ogsaa Tilbud om Salg af en Grund paa 2000 □ Alen stødende tæt op til vor Grund (den nuværende Have) til en Pris af 7 Kr. pr. □ Alen. Tilbudet blev dog henlagt, da man mente Prisen var for høj.

Ved 2 paa hinanden følgende Generalforsamlinger vedtoges d. ²⁴/₁₀ 01 at give Bestyrelsen Bemyndigelse til at give

Pant for optagne Laan i saavel de ældre som den nye Ejendom, saavel som at søge Bemyndigelse til at realisere saamange af Stiftelsesfondets Midler, som er nødvendige til at udbetale Restkøbesummen af Grunden i Ægirsgade.

Dette vedtoges enstemmigt.

Kransen paa Bygningen hejstes d. $\frac{5}{12}$ 01 i Overværelse af Bestyrelsen og Haandværkerne. Der serveredes et Glas Vin og uddeltes Dusører til Arbejderne.

Ved Generalforsamlingen d. $\frac{20}{3}$ 02 meddelte Formanden, at Stiftelsen i Hindegade var solgt til Snedkermester Madsen for 57,000 Kr. og overtaget af denne.

I et Bestyrelsesmøde d. $\frac{17}{6}$ kunde Formanden meddele, at Flytningen af Stiftelsesbeboerne kunde tage sin Begyndelse i Slutningen af Juli Maaned og *Søndag den 20. Juli 1902* afholdtes paa Skydebanen en Festmiddag i Anledning af Bygningens Indvielse.

De indflyttede Stiftelsesbeboere vare:

T. Baadsgaards Enke	P. V. Sørensens Enke
L. F. Hoffmanns Enke	H. H. Bergs Enke
I. Thornings Enke	Hans J. Olsens Enke
M. Kochs Enke	Carl Lorentz Enke
Chr. Henckes Enke	Laur. V. Nielsens Enke
Carl Jensen jnr. Enke	R. C. V. Ottensens Enke
Chr. Meyers Enke	Laur. Jørgensens Enke
H. V. Steiness Enke	C. I. Kulls Enke
Vald. Harths Enke	F. Bosses Enke
Anders Olsens Enke	Valdemar Bentzen
William Hansen	V. A. Schrøders Enke
J. Frichs Enke	Th. N. Helsted
Julius Wests Enke	Vilh. Baggers Enke
Th. Liebsts Enke	C. A. T. Moyels Enke
J. Lyneborgs Enke	H. Gyldings Enke
C. W. Madsen	C. Smiths Enke
Peter E. Andersens Enke	H. Svarrer
J. J. Hansens Enke	P. Barfods Enke
Julius Bang	P. Topps Enke
H. G. Albrechtsens Enke	P. C. Hoyer

I et Bestyrelsesmøde d. 17/9 02 bemyndigedes Formanden til at arrangere en festlig Sammenkomst med de Gamle i Stiftelsen i Forsamlingsalen.

Der var indkommet følgende Gaver til Stiftelsen i Anledning af Indvielsen:

Etatsraad Bestle 1000 Kr.

C. H. Mønster & Søn 1000 Kr.

Odense Oliemølle 200 Kr.

Sukkervarefabrikant Enevoldsen 500 Kr.

M. & V. Salomonsen 100 Kr.

Emanuel Petersen 100 Kr.

Chr. N. Haar 100 Kr.

fhv. Urtekræmmer Anthon Hansen 10,000 Kr. samt fra d'Hrr.

N. C. Haar og Emanuel Petersen 3 smukke Lysekroner.

I Aaret 1903 skete ingen Forandring blandt Beboerne af Stiftelsen, og i et Bestyrelsesmøde meddelte Formanden, at Bygningen uden Varmeapparater kostede os 400.000 Kr. Formanden fik Bemyndigelse til at ordne Opsynsmandens Forhold. Denne, en Hr. Sørensen, har rimeligvis oppebaaret en Post paa 1400 Kr. som findes paa Regnskabet under Lønninger.

I 1904 ser man at Carl Lorentz Enke er død og Lejligheden bortgivet til I. E. Neitzhes Enke. Hr. N. var i sin Tid eneste Urtekræmmer paa Frederiksberg d. v. s. han var Forpagter af Privilegiet, men blev ruineret ved Indehaverens Fallit.

I 1905 skete den Forandring, at Hr. Julius Bang døde og erstattedes med Hr. H. Halling, men i 1906 er Forandringerne flere idet Hr. C. W. Madsen døde, men Enken blev boende i Lejligheden, desuden døde R. C. V. Ottensens Enke og C. A. T. Moyels Enke. De erstattedes med Vald. Liebsts Enke, Carl Schyth og Erik F. Christensens Enke. Denne sidste døde dog før Indflytningen og erstattedes med Hr. Just Peter Thomsen.

Waldemar Harths Enke opgav selv sin Bolig.

I Aarets 1907 døde H. H. Bergs Enke og hendes Lejlighed overdroges til Chr. Bentzens Enke.

Der betales Brolægningsafgift 933,40 og denne aarlige Udgift trykkede Regnskaberne i flere Aar.

Opsynsmanden spiller jo en vis Rolle i Stiftelsens daglige Drift. Han skal ikke alene være Administrators Medhjælp, men ogsaa være rede til at række Beboerne en hjælpende Haand i paakommende Tilfælde. I Aarets Løb trak Opsynsmand Sørensen sig tilbage og erstattedes af Hr. S. Lydestad, der fungerede videre i 13 Aar.

I Aaret 1908 skete der en Del Forandringer blandt Beboerne idet T. Baadsgaards Enke, Chr. Henckes Enke, Julius Wests Enke, Laur. Jørgensens Enke, C. I. Kulls Enke og P. C. Hoyer dels døde, dels frivillig opgav deres Bolig. De erstattedes med A. F. Buhls Enke, Vilh. Richters Enke, Lauritz Brauers Enke og Herrene C. C. Tryde og Johs. Boesen. D. ²⁰/₉ 09 gav Formanden i et Bestyrelsesmøde Oplysning om en Ombygning af Lokalerne i Nannasgade 18 til Udlejning til Ægirs Apotek, hvorved Udlejningen i Bygningen formentlig vilde konsolideres. En Fribolig bortgaves til Hr. Vald. Thomsen.

Der blev indlagt elektrisk Lys i Lejlighederne til Nannasgade og Balders Plads altsaa ogsaa i Apoteket.

I Aarets Løb er Hr. Eggert Tryde afgaaet ved Døden og hans Bolig blev bortgivet til Fru E. Harth, der tidligere havde haft Fribolig, men opgivet denne paa Grund af en lille Arv, der var tilfaldet hende. Denne var blevet anbragt i et Hus og allerede saagodt som tabt.

I et Bestyrelsesmøde d. ⁷/₃ 10 hvor der bl. a. diskuteredes Forslag om Kontingentforhøjelse, motiverede Formanden dette med, at det var nødvendigt bl. a. af Hensyn til Bygningen, der kræver saa stor en aarlig Sum. Der var dog forskellige Meninger herom.

I Aaret 1911 var Formand og Administrator Chr. A. Munch

jævnlig syg, og Hr. Cordius-Hansen ledede Møderne. Hr. Munch fulgte dog stadig Foreningen og Stiftelsen med stor Interesse, og paa hans Initiativ skabtes den første Skovtur for Stiftelsens Beboere. Den foregik pr. Vogn til Vedbæk, hvor Middagen indtoges og forløb i alle Henseender tilfredsstillende.

Den ³/₁₀ 11 spredtes det Sorgens Budskab ud til Medlemmerne og Stiftelsens Beboere, at Formand og Administrator Chr. A. Munch var afgaaet ved Døden efter et langt og smertefuldt Sygeleje. Hr. Munch kan kaldes Stiftelsens Fader, idet det navnlig ved hans energiske og uegennyttige Arbejde var bleven muligt at rejse denne i den Form den nu har faaet, og hvorved han har sat sig et uudsletteligt Minde.

I et Bestyrelsesmøde d. ⁵/₁₀ foreslog Næstformanden Hr. Cordius-Hansen, at Foreningen overtog al Udgift ved Hr. Munchs Begravelse som fandt Sted Mandag d. 9. Oktober fra Sct. Johannes Kirke. Dette vedtoges enstemmigt.

I et Møde d. ¹²/₁₀ valgtes Hr. Christen Christensen til Regnskabsfører og Administrator for Stiftelsen. I Aarets Løb er afgaaet ved Døden P. V. Sørensens Enke, Hr. Th. N. Helsted og C. Smiths Enke og Hr. Carl Schyth har opgivet sin Bolig. I disses Sted er indflyttet Hans Johnsens Enke, Fritz V. Gram, Emil Sporres Enke og N. Ø. Hammer.

Den 10. Januar 1912 holdt Foreningen 50 Aars Jubilæum og Bestyrelsen var da tilstede i Forsamlingssalen fra 12—2 for at modtage Deputationer i den Anledning. Ved samme Lejlighed afslørede et Billede af den tidligere Formand Hr. Chr. A. Munch.

Om Aftenen holdtes Jubilæumsfesten for Stiftelsens Beboere i Forsamlingssalen.

Udgifterne hertil afholdtes af Foreningens Æresmedlem Hr. Fabrikejer Rich.

Selve Jubilæumsfesten for Foreningens Medlemmer afholdtes paa Skydebanen d. 14. Jan. og vandt stor Tilslutning.

I et Bestyrelsesmøde d. 11/4 12 omtalte Administrator Christen Christensen hvorledes Inspektør Johs. Møller indblandede sig i Stiftelsens Anliggender, hvilket misbilligedes af den samlede Bestyrelse, der vedtog at sende Hr. Møller en Skrivelse. Administrator foreslog ogsaa en Henvendelse til Handelsbanken angaaende Brugsret til Grunden mellem Nannas- og Baldersgade f. Eks. til Udleje til Kolonihaver. Dette vedtoges.

Administrator foreslog endvidere, at der ved en af Stiftelsens Beboeres Jordefærd burde være to Bestyrelsesmedlemmer tilstede. Dette vedtoges.

Den 27. September 1912 afsløredes paa Assistens Kirkegaard et Mindesmærke paa Administrator Chr. A. Munchs Grav. Der var blandt Foreningens Medlemmer indsamlet hertil ca. 1000 Kr. Det er ca. 3 Alen højt og forsynet med en Bronze-Medaillon af Hr. Billedhugger C. Magnussen. Tilstede var, foruden Hr. Munchs Familie, Foreningens Bestyrelse og Formændene for de under Fællesrepræsentationen sorterende Foreninger.

Efter en Tale af Formanden og Afsyngelsen af en Sang forfattet i Dagens Anledning, takkede Afdødes Broder paa Familiens Vegne.

I Aar 1912 afgik H. W. Steiness Enke og Hr. Hans Halling ved Døden, og erstattedes med Aug. Wienes Enke og Hr. C. Nørager.

I Begyndelsen af Aaret 1913 døde Administrator Chr. Christensen efter knapt 2 Aars Virksomhed som saadan, men han havde været Bestyrelsesmedlem i en Aarrække og var nu Foreningens Næstformand.

Formanden Hr. Cordius-Hansen overtog nu tillige Stillingen som Administrator.

I Aarets Løb er af Friboliger udgaaet J. Thornings Enke, C. W. Madsens Enke og P. Barfods Enke og erstattedes med Carl Holm, Alfred Clausen og Conrad Thomsens Enke. I et Bestyrelsesmøde d. 14. April 1914 oplyste Administra-

tor, at det gik ikke godt med Udlejningen. Der var 3 Stk. 4-V. Lejligheder og 1 Stk. 3-V. Lejlighed ledig, og man forhandlede med Apoteket om at nedsætte Lejen. Apoteker Foberg har faaet en anden Bevilling, og flytter bort. Den 20. Juli blev der rejst en Flagstang i Haven, samtidig med en lille Festlighed i Salen.

I et Møde d. 4. Novbr. fremlagde Administrator en Lejekontrakt med den nye Apoteker Huus, ligesom der blev bevilget et Beløb til Ombygning af Høkerbutikken.

Den 1. August udbrød Krigen, hvad der jo foraarsagede Medlemmerne mange Besværligheder, men dog ikke foreløbig berørte Stiftelsen. I Aarets Løb bortflyttede William Hansen og Francois Dipo og døde Hr. H. Svarrer. Boligerne bortgaves til Jul. Kunsts Hustru, Th. Holm og Hustru og O. R. L. A. Petersens Enke.

I Bestyrelsesmødet d. 22. Jan. 1915 forelaa en Skrivelse fra Kulleverandøren om Muligheden af en Forhøjelse af Kulpriserne med 30 Øre pr. Hektoliter, hvilket vedtoges. I Juni meddelte Formanden, at Prisen paa Brændsel var meget høj, og der nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer til at tage Bestemmelse om Køb. Amsel Meiers sidstlevende Arving er nu død d. 8. Aug., og Legatet paa 20,000 Kr. derved frigjort.

Urtekræmmer Carl L. Albrechtsen havde i Anledning af sit Forretningsjubilæum betænkt Stiftelsens Beboere med en lille Aftenselskabelighed, hvor der trakteredes med Kaffe, Kager og Likør m. m. Dette blev med Glæde og Tak modtaget af Bestyrelsen.

I Aarets Løb er død Wilh. Baggers Enke og Hans Johnsens Enke og M. Kochs Enke var flyttet til sin Svigersøn. Boligerne bortgaves til Nicolaj Carøe, Gustav Psilander og Fr. Petersen.

Paa Generalforsamlingen d. 28. Marts 1916 omtalte Administrator, at nu var alle Lejligheder i Stiftelsen udlejet og Lejesummen steget med 1,500 Kr. aarlig. Et mørkt

Punkt i Horisonten var dog de stigende Kulpriser. 2. Prioritet var opsagt til Udbetaling, men Opsigelsen blev dog taget tilbage mod, at Renten forhøjedes til 5 pCt. Hr. Ingeniør Hartmann blev antaget som Kontrollør ved Fyringen mod et Honorar af 200 Kr. aarlig.

Renten af den Prioritet Foreningen (Stiftelsen) havde indestaaende i den solgte Stiftelse i Hindegade, var ved Forhandling forhøjet til 5 pCt. p. A. Ved Henvendelse til Magistraten var det lykkedes Administrator at faa Kulkort til Stiftelsens Beboere, hvorved opnaaedes en Besparelse af ca. 600 Kr. om Aaret. Kulforbruget var fra 1904—14 Kr. 33,80 pr. Lejlighed, men i 1916 steget til 100 Kr. pr. Lejlighed.

Lille Juleaften udbetaltes for første Gang Amsel Meyer jun. Legat til 10 forhenværende Beboere i Hindegade med 110 Kr. pr. Portion.

I Aarets Løb er Hr. N. Ø. Hammer afgaaet ved Døden og hans Lejlighed bortgivet til J. O. Christensens Enke.

I Bestyrelsesmødet d. 12. Marts 1917 meddelte Formanden, at Kulgrosserereren ikke længere kunde levere Brændsel, men han havde formaaet Gasværket til at levere 3 Læs. I Januar og Februar var der købt for 3,600 Kr. Koks mod for 2,000 Kr. Aaret i Forvejen. Den 15. Juli 1917 afsløredes en Buste af Foreningens Æresmedlem Hr. A. Rich. Den fik sin Plads ved Pillen ud til Haven og anbragtes paa en Egetræs-Sokkel. Hr. Axel Cordius-Hansen havde skrevet en Sang og Kantate med Recitation, som blev modtaget med Akklamation. Efter Afsløringen blev serveret et Glas Vin, og Kl. 6 blev serveret Middag for Stiftelsens Beboere, der var inviterede af Hr. Adolph Rich.

Hvor haardt det kneb med Fremskaffelse af Brændsel fremgaar af, at Administrator havde henvendt sig til Brændselsnævnet, Magistraten og Grundejerforeningen om Levering af Brændsel, og opnaaet at faa 60 Portioner à 6 Hektoliter. Man lukkede ogsaa for Varmen i det ene

Værelse af Friboligerne, og Huslejenævnet var gaaet med til Forhøjelse af Afgiften for Brændsel af de udlejede 2-Værelses Lejligheder til 65 Kr. aarlig, at betale i Rater à 10 Kr.

Onsdag d. 14. November 1917 holdt Foreningen Aftenunderholdning og Bal, men under Festen kom det til Bestyrelsens Kundskab, at Formand og Administrator Cordius-Hansen var død efter et kort Sygeleje. Det lykkedes dog at holde Dødsfaldet hemmeligt indtil efter Festens Slutning. Med Cordius-Hansen mistede Handelsstanden en dygtig og energisk Kollega, og ikke mindst Foreningen en Formand, der nu i 6 Aar havde stillet sin uegennyttige, store Arbejdskraft til Raadighed. Det samme gjaldt vor Stiftelse, og det var navnlig for de Gamle, som laa hans Hjerte saa nær, en stor Sorg. Han arbejdede for os alle, var Medlem af Sø- og Handelsretten, og et Utal af Kommissioner, det var en Fornøjelse at arbejde sammen med ham, og man kunde altid stole paa hans ærlige Sindelag og Retskaffenhed.

I Bestyrelsesmødet d. 26. November 1917 valgtes Hr. Glindemann Nielsen til Formand, og cand. pharm. Carl Christensen til Administrator for Stiftelsen. Det var ikke nogen let Opgave, der blev stillet Skriveren af Nærværende. Der henlaa flere ubetalte Regninger, og Kassebeholdningen var meget hurtig talt op. Der forestod Redaktionen af Medlemsbogen, og Regnskabet Afslutning til Nytaar. Der var stor Misfornøjelse blandt Beboerne over, at der kun var Varme i det ene Værelse, men Brændsel var næsten ikke til at skaffe, et Par Læs Kul eller Koks ad Gangen, hvad ikke forslog ret meget i den kolde Vinter. Der maatte fyres med, hvad man kunde faa, bl. a. Brænde, Tørv og lignende, men det forslog altsammen kun lidt, der var stadig Misfornøjelse blandt Beboerne.

I Aarets Løb døde J. Frichs Enke og tilkom af nye Beboere J. P. Albertsens Enke, Emil Brandts Enke og Chr.

Alstrøms Enke. Der blev tildelt Hr. Jacob Bjerregaard en Fribolig, men baade denne og Enken døde begge, inden de naaede at flytte ind.

I Bestyrelsesmødet d. 6. Marts 1918 meddelte Hr. L. Pedersen paa Sangkorets Vegne, at Firmaet Schrøder & Jørgensen efter Henvendelse af Næstformanden Hr. Anton Christiansen, havde skænket Sangkoret en Kaffemølle. Det var dettes Mening at bortlodde denne, og for det indkomne Beløb at købe et nyt Piano til Stiftelsen. Dette Forslag blev modtaget med Tak.

Den 11. Juni 1918 meddelte Formanden i et Møde, at 2. Prioritet i Stiftelsesbygningen nu var udbetalt med 19,500 Kr. fra den indløste Prioritet i Læssøgade, og 10,500 Kr. fra Bøsseindsamlingen. Det vedtoges ogsaa at flytte Kontoret til en Lejlighed i Stiftelsen. Den 31. Aug. 1918 kunde Formanden oplyse, at Salget af Lodsedler paa Kaffemøllen havde givet et Overskud paa 115,02 Kr., foruden et nyt Piano. Dette blev paa Sangkorets 5-aarige Fødselsdag d. 2. Septbr. overleveret Stiftelsen ved en lille Fest i Salen, hvortil Beboerne var indbudte, og Sangkoret assisterede.

I Aarets Løb er afgaaet ved Døden Th. Liebsts Enke og Frederik Petersen, og indflyttet Sofus Lendorf og Hustru og Sophus A. Jensens Enke. I Bestyrelsesmødet d. 3. Juni 1919 oplyste Administrator, at Brændselsforbruget for den forløbne Sæson havde andraget 11,401 Kr., og hver af Lejerne havde maattet betale et Tilskud hertil af Kr. 118,27.

Den ene Varmekedel var svag og kunde kun sættes i brugbar Stand mod en Udgift af godt 2,000 Kr. Konstruktionen var jo gammeldags, og der forelaa Tilbud om en ny moderne Kedel til en Pris af 4,600 Kr.

I et nyt Møde d. 20. Juni forelaa Tilbud fra 3 Firmaer, angaaende en ny Kedel, varierende fra 4,250 til 5,835 Kr. Det vedtoges at fremskaffe Concept til et nyt Tilbud fra Smedemester Larsen, og at bemyndige Formanden og Administrator til i Forening at træffe Afgørelsen.

GLINDEMANN NIELSEN

Den frygtelige Krig som havde varet i fire Aar, og som først nylig var endt, havde jo paa mange Maader øvet sin Virkning selv i et neutralt Land.

Ikke alene paa Varmen maatte der spares, men bl. a. ogsaa paa Belysningen. Petroleum var dyr og rationeret, der brugtes Carbidlamper, Stearinlys o. l., men det var knapt og dyrt, og selv et gement Tællelys maatte betales med 25 Øre, hvis det kunde skaffes.

Under disse Forhold fik Hr. Fritz Paustian den gode Ide, at fremskaffe et Beløb ved frivillige Bidrag blandt Foreningens Medlemmer og andre, til Indlæg af elektrisk Lys i Stiftelsens 4 Opgange, hvor det endnu manglede. I Bestyrelsesmødet d. 4. Aug. oplyste Administrator, at Udgifterne hertil vilde andrage ca. 7400 Kr.

Paustian oplyste, at han allerede havde indsamlet hertil 1255 Kr., og det vedtoges sluttelig at installere Lys i alle Lejlighederne, Trappegange og Salen, og overdrog til Administrator at antage det bedste og billigste Tilbud.

Paa Bestyrelsesmødet d. 13. Oktober 1919, fremkom bl. a. Administrator med Oplysninger om forestaaende Udgifter til Stiftelsen. Det elektriske Lys skulde betales, det kostede ca. 9,000 Kr., og der var indkommen i frivillige Bidrag 6,500 Kr. (Der indkom ialt inden Indsamlingen sluttede 10,153 Kr.).

Til Skat, Rentepenge, Kul m. m., skal i dette Kvartal bruges 13—14,000 Kr. og af disse mangler 4—5000 Kr. Trappengange og Vinduer trængte til at males og dette vilde koste 6—7000 Kr. Disse Oplysninger fremkaldte en længere Diskussion paa dette og følgende Møder, og man begyndte at overveje Nødvendigheden af en Kontingenthøjelse. I Aarets Løb er afgaaet ved Døden: S. E. Hoffmanns Enke og H. Gyldings Enke, og i Stedet indflyttet Hr. Axel Ibsen og Alexander Jöhnckes Enke.

I Mødet d. 22. Januar 1920 oplyste Administrator, at Foreningens Tilskud havde været 13,000 Kr. i det forløbne Aar. Desuden var der af Hr. Paustian indsamlet til Installation af Lys 7,451 Kr. I Aarets Løb fratraadte Opsynsmanden Lydestad sin Stilling, og erstattedes med Hr. Ingemod. Den 28. Juli afholdtes den første Biltur for Stiftelsens Beboere. Den gik til Fortunen, og derefter til Frederiksdal. Der var stillet 10 Automobiler til vor Raadighed.

Carl Holm, Anders Olsens Enke og Aug. Wienes Enke afgik ved Døden i Aarets Løb, og der indflyttede i Stedet Th. Hitzmann, P. Larsen og Carl Petersens Enke.

Den 29. Januar 1921 døde Foreningens Formand Hr. Glindemann Nielsen pludselig. Hans Virksomhed som Formand var saa kort, at den ikke kunde afsætte større Spor, men det var i en besværlig Tid, der medførte et betydeligt Arbejde i de Masser af Kommissioner og Udvalg han var Medlem af, ikke mindst ifølge hans samtidige Stilling som Borgerrepræsentant og Folketingsmand. Ethvert Sted han kom var han en trofast Fortaler for Standens og Foreningens Interesser.

FRITZ PAUSTIAN

I Bestyrelsesmødet d. 15. Februar 1921 konstitueredes Bestyrelsen og Hr. Fritz Paustian valgtes enstemmig til Formand for Foreningen og Handelsudvalget.

Opsynsmanden, Hr. Ingemod, havde i den sidste Tid faaet Stemningen imod sig, paa Grund af hans noget brutale Optræden overfor enkelte af Beboerne. Hans ægteskabelige Forhold var ogsaa utilfredsstillende. Dette resulterede i en Adresse til Bestyrelsen, underskrevet af en Del af Lejerne og Beboerne. Denne var tildels ogsaa rettet mod Administrator, der mentes at holde paa ham. Til Slutning opsagtes han til at fratræde sin Plads til 1. Juni 1921, men efter nogen Forhandling med ham, fratraadte han Stillingen til 1. April mod et Gratiale paa 100 Kr. og efterfulgtes af Hr. Erik Madsen.

Den 14. Juni blev det paa Forslag af Administrator, vedtaget til Efteraaret at aabne for Varmen i begge Værelser.

Den højeste Udgift til Brændsel, naaedes i 1920 med 14,373,99 Kr., men i 1921 gik Udgiften hertil ned til 6,860,98 Kr.

I Aarets Løb er afgaaet ved Døden: V. Austin Schrøders Enke, Peter Topps Enke og Lauritz Nielsens Enke, og d'Hrr. Wald. Thomsen og Fr. Holm havde frivillig opgivet deres Bolig og er bortflyttet. Disse er erstattede af Hr. Axel Rosenstand, Charles Bjørchs Enke, C. L. Larsens Enke og G. V. E. Nielsens Enke.

I Salen er afholdt en selskabelig Sammenkomst med Lysbilleder, Sang og Musik.

I Aaret 1922 blev Interessen væsentlig optaget af Forhandling om Ophævelse af Krigtidens Restriktioner. Dette berørte dog ikke Stiftelsen direkte, men Administrator maatte dog anmode om 3000 Kr. Tilskud til Rentebetaling.

I Aarets Løb er Jul. Kunsts Enke afgaaet ved Døden og indflyttet er C. F. E. Müllers Enke, og Vilh. C. Nielsens Enke. Fru Kunsts Sønner viste paa forskellig Maade deres Taknemmelighed mod Stiftelsen paa Moderens Vegne, og den ene Søn, der er bosat i Udlandet, skænkede Stiftelsen

en smuk Silkefane, der fremtidig bliver hejst paa Moderens Fødselsdag.

I Bestyrelsesmødet d. 26. Juni 1923 slog Administrator til Lyd for, at man igen optog Skovtur for Stiftelsen Beboere. Den sidste Skovtur var i 1920. Det blev vedtaget at afholde en saadan, og d'Hrr. J. P. Petersen, E. Steiner og Sekretæren valgtes til at arrangere denne. Den 10. Juli startedes pr. Bil til Vedbæk, Hørsholm og derfra til Nærum, hvor Middagen indtoges. Der var af Medlemmer stillet 16 Biler til Raadighed.

I Aarets Løb er afgaaet ved Døden: Emil Brandts Enke og J. Lyneborgs Enke, og disses Lejligheder overtoges af Hugo Berners Enke og Kaj Hammerich og Hustru. Ved Juletid afholdtes en lille Festlighed i Salen. Under denne blev Beboerne behagelig overrasket og jublende glade over hver at modtage en Konvolut med en splinterny 50-Krone-seddel skænket i den Anledning, af Hr. Dir. Anton Petersen, Kaffesurrogatfabriken »Danmark«.

Den 30. April 1924 afholdtes en lille Fest i Forsamlings-salen. Fhv. Folketingsmand, Grosserer Lemvigh-Müller, foreviste sine pragtfulde Lysbilleder, med Foredrag om Rigsdagsdelegationens Grønlandsrejser. Vore gamle Kolleger fulgte dette Foredrag med stor Interesse, og Administrator takkede paa Beboernes og Bestyrelsens Vegne. Derefter gav Hr. Lothard Dahl og Hustru, i Anledning af deres Sølvbryllup, Chokolade, Kaffe, Kager, Cognac og Portvin.

Skovturen gik d. 7. Juli i 18 Biler over Vedbæk, Humlebæk til Fredensborg, hvor Middagen indtoges paa Store Kro. Hr. Carl Jensen (Bas) og Hr. Kaj Hammerich havde skrevet Sange til Festen, der i det hele var meget fornøjelig og vellykket. Firmaet C. F. Rich & Sønner havde givet et Tilskud paa 500 Kr. til Turen.

I et Bestyrelsesmøde d. 31. Juli 1924 vedtoges det at oprette to nye Friboliger. Midlerne hertil var fremskaffet ved *Bøsseindsamlingen*, og de blev tildelte Joh. Møllers Enke

Siddende fra v.: ALB. JØRGENSEN, CARL CHRISTENSEN, Adminstr., FRITZ PAUSTIAN, Form., C. E. PETERSEN, Næstform., C. L. CHRISTIANSEN
Staaende fra v.: N. E. STEINER, GEORG HANSEN, TH. LIEBST, Kasserer, G. CHR. NIELSEN, J. P. PETERSEN

og Hr. Fr. Emanuel Petersen. I Aarets Løb døde Valdemar Bentzens Enke, og Chr. Alstrøms Enke, og deres Boliger overgik til Viggo Simonsen og Hustru og Edmund Eriksen og Hustru.

Julefest afholdtes d. 11. December og under denne ankom en Julemand, medbringende en Konvolut indeholdende 30 Kr. til hver af de 42 Beboere. Formanden meddelte, at han i dette Øjemed havde modtaget fra Dir. Anthon Petersen 1050 Kr., og fra en anonym Velgører 200 Kr., og Hr. Marius Madsen 100 Kr.

I Sommerens Løb er anskaffet 2 nye Varmekedler, til et Beløb af 8,183 Kr., saaledes at Varmeanlægget ikke længere behøver at overanstreges, for i kolde Tider at fremskaffe den fornødne Varme.

Den 29. Januar 1925 var der atter Fest i Salen, Hr. Grosserer Hans Chr. Rasch havde indbudt Beboerne i Anledning af hans 35-aarige Forretningsjubilæum. Kl. 5 samledes man ved lange Borde, hvor der serveredes Vin, Kranse- og Lagkage. Kl. 5¹/₄ ankom Hr. Rasch med Frue og Søn, og blev budt velkommen af Hr. N. E. Steiner, der samtidig takkede Hr. Rasch for en Gave paa 2000 Kr. Kl. 7 blev serveret Kaffe og Kager, og samtidig ankom Foreningens Sangkor, som under Ledelse af Hr. Hugo Ziegler underholdt Forsamlingen. Der blev holdt Taler af Administrator, Hr. Fritz Larsen m. fl., ogsaa Fru Beyer ved Klaveret bidrog mægtigt til den glade, festlige Stemning, der herskede lige til Kl. 10¹/₄.

Den 8. Juli 1925 arrangeredes atter en Skovtur for Stiftelsens Beboere. Om alt gaar vel tegner det nu til at blive en aarlig Tradition. Der var blandt Venner af Foreningen indsamlet 720 Kr., ligesom 23 Biler velvilligst var stillet til Raadighed.

Turen gik denne Gang gennem Nordsjælland, til Frederiksund, hvor man drak Kaffe og opholdt sig en Timestid. Derefter gennem Horns Herred til Gershøj, hvor der

spistes Middag. Her havde Værten »glemt« Fiskeretten, men der var iøvrigt Mad nok, og da der var Masser af godt Humør, gjorde det intet Skaar i Glæden. Hjemturen gik over Roskilde, og Kl. 10^{1/2} var man tilbage i Ægirsgade. Mod Sædvane var Himlen unaadig og sendte et Par Regnbyger.

I Løbet af Efteraaret blev der indlagt elektrisk Lys paa Køkkentrapperne, og W. C.

Mandag d. 14. December afholdtes Julefest i Salen. Der blev budt Kaffe og Julekager, hvorefter omdeltes Breve til alle Beboerne. Disse viste sig ved nærmere Eftersyn at indeholde 30 Kr., atter skænket af Hr. Dir. Anthon Petersen, »Danmark«. Der var musikalsk Underholdning ved Hr. Ibsen og Akkompagnement af Fru Gerda Beyer, samt Solosange af Hr. Steiner. Taler fulgte ogsaa Slag i Slag til Formanden Kl. 11 bød Godnat.

I Aarets Løb er afgaaet ved Døden: Hans J. Olsens Enke og J. O. Christensens Enke. H. G. Albrechtsens Enke er bortflyttet til »De gamles By«. Indflyttede er Carl O. Nielsen og Hustru, Axel Nielsens Enke, Chr. Flors Enke og Lauritz Lassen og Hustru.

I Bestyrelsesmødet d. 13. April 1926 blev det vedtaget at opsætte en Radiomodtager med Højttaler i Forsamlings salen og der blev bevilget 500 Kr. hertil.

Efter Opfordring er Hr. Kaj Hammerich og Opsynsmanden villige til at betjene Apparatet.

Den aarlige Skovtur fandt Sted Tirsdag d. 29. Juni i 26 Biler, som alle var stillet til Disposition af forskellige Venner af Stiftelsen og Urtekræmmerforeningen. Turen gik først til Vedbæk Hotel, hvor man drak Kaffe. Derefter gik Turen til den jubilerende By Helsingør og Kronborg, som man fik Lejlighed til at bese, derefter til Humlebæk Badehotel, hvor man indtog en festlig Middag. Der var skrevet Sange af Stiftelsens Poet, Hr. Hammerich, og Foreningens dito, Hr. »Bas«.

Talerne fulgte Slag i Slag, Hr. Steiner sang Solo, og Hottellets Musikere spillede.

Til Slutning spilledes op til Dans, og til de gamle kendte Melodier svingede alle, baade unge og ældre, sig til Afklapning fandt Sted, og man maatte skynde sig til Ægirsgade, der først naedes Kl. 11.

Til Bestridelse af Udgifterne var modtaget Bidrag til Beløb ialt 1000 Kr., foruden de 26 Biler.

Mandag d. 11. Oktober atholdtes i Salen en lille Kaffefest for Beboerne, foranlediget ved en Pengegave fra Hr. N. P. Madsen, Griffenfeldtsgade. Den musikalske Underholdning ydedes af Fru og Frk. Christiansen, Hr. Steiner og Foreningens Sangkor.

I Aarets sidste Dage afgik ved Døden: Hr. J. P. Thomsen, og hans Bolig overgik til Hr. R. Reverony.

Der var i nogen Tid ført Forhandlinger med Københavns Magistrat om Køb af 2 Grunde til Opførelse af 2 Bygninger, foreløbig til Udlejning, men senere til Udvidelse af vore Friboligers Antal. Dette førte til en Handel, og vi overtog Grundene for ialt med Omkostninger 34,277,19 Kr. Der blev udstedt en Prioritet til Magistraten paa 17,900 Kr. der skal afdrages med 2000 Kr. aarlig.

I Bestyrelsesmødet d. 11. April 1927 blev nedsat et Byggeudvalg bestaaende af d'Hrr. Paustian, C. E. Petersen, Carl Christensen og A. Willadsen, til at gennemgaa de af Hr. Arkitekt Mandrup-Poulsen udarbejdede Tegninger, og undersøge det økonomiske Grundlag for Foretagendet, samt eventuelt at bygge allerede iaar.

Ærede Medlemmer vil sikkert af ovenstaaende have faaet det Indtryk, at der fra Bestyrelsens og Stiftelsens Side gøres meget for, at vore gamle Kolleger og deres Enker kan føle sig vel under deres Ophold i vor Stiftelse. Endnu skal kun omtales nogle Forbedringer fra de sidste Aar.

En Dame, der bor i Stiftelsen, har paataget sig mod et mindre Honorar, at yde den første Hjælp til enligstillede

Beboere, der bliver syge. Naar hun kaldes, sørger hun for, at der tilkaldes Læge, eventuelt Sygeplejerske, der laves lidt Mad, og den nødvendigste Husgerning udføres før Lægens Ankomst.

Det er selvfølgelig kun en ren midlertidig Hjælp, men Bestyrelsen har altsaa Vished for, at ingen henligger uden Hjælp eller Pleje.

Biblioteket er ogsaa udvidet ret betydeligt, dels ved direkte Indkøb og dels ved Gaver fra forskellige af Stiftelsens Venner. Det ret betydelige Arbejde, der er forbundet med at holde Orden paa dette, har Hr. Kaj Hammerich paataget sig, og det gaar helt upaaklageligt.

Hr. Hammerich leder ligeledes Modtagelse af Radioudsendelser, og hver Søndag Formiddag og 2 à 3 Gange i Ugens Løb samles Beboerne ofte i ret stort Tal for at »lytte« til Højtaleren. For Fuldstændigheds Skyld anføres, at Festsalen en Aften om Ugen staar til Raadighed til Øvelser for Foreningens Sangkor, der kvitterer herfor ved jævnlig at yde Assistance ved Underholdning til Fester i i Salen og andetsteds.

Den 10. Maj 1927 samledes Stiftelsens Beboere igen til en Festlighed i Salen, efter Indbydelse af Hr. Dir. Anthon Petersen, Kaffesurrogatfabriken »Danmark«. Direktøren med Frue var kommen tilstede, og der herskede hele Tiden den smukkeste og hjerteligste Stemning. Der trakteredes med Kaffe og Kager samt Portvin og Kransekage, og der oprulledes en pragtfuld Film. Den nærmeste Foranledning hertil, var Fabrikens 25-aarige Jubilæum. Hr. Steiner sang Solo, d'Hrr. Brødrene Ipsen spillede Violin og Piano, Tale og Sang afvekslede, og det var i det hele taget en smuk og stilfuld Fest, der længe vil bevares i Erindringen.

Som før omtalt har Foreningen købt af Magistraten 2 Byggegrunde, hvorpaa man havde tænkt sig Opførelsen af Bygninger med Lejligheder til eventuel Udvidelse af Fri-boligernes Antal, og foreløbig Udlejning.

I Løbet af Aaret er der ført Forhandlinger med Arkitekt Mandrup-Poulsen og forskellige Autoriteter, og der er Udsigt til, at der kan blive 20 Lejligheder à 2 Værelser, lig de nuværende Friboliger, og 10 Lejligheder à 1 Værelse med Alkove. Lad os haabe paa, at det maa lykkes os i Løbet af den nærmeste Fremtid, at realisere denne Plan. Vore Efterkommere vil da ikke kunne bebrejde os, at vi ikke i rette Tid har sikret os en eventuel Udvidelse af Stiftelsen.

Der er foreløbig nedsat et Byggeudvalg, bestaaende af Formanden, Næstformanden, Administrator og Hr. Arthur Willadsen.

Hermed vil jeg afslutte denne Beretning om, hvad der er sket i de forløbne 25 Aar. Det er jo ikke store revolutionerende Begivenheder, der sker i vort lille Samfund, men hvad her er anført, er »hvad man taler om« herinde, og lad os til Slutning ønske, naar der skrives om 25 Aar til, at der da kan berettes om Fred, Glæde og god Forstaaelse indenfor vore Mure, og at der stadig findes en Bestyrelse, som indenfor rimelige Grænser gør hvad den formaar for at skabe Tilfredshed for vore gamle Kolleger og disses Efterladte.

CARL CHRISTENSEN.